

Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika RH

Trade Union of State and Local Government Employees of Croatia

Zagreb, Trg kralja Petra Krešimira IV. br. 2
Tel: 01/46 28 200, 46 28 201, 46 28 202, 46 28 203, 46 55 111/171; fax: 01/46 28 218, 46 55 092
E-mail: sdsn-rh@zg.tel.hr; www.sdsn.hr

Naš znak: 274-2/09

U Zagrebu, 27. srpnja 2010. g.

**International Labour Organization
Standards Department (NORMES)**
4, route des Morillons
CH-1211 Geneva 22
Switzerland

PREDMET: Ograničenje prava na sindikalno organiziranje i kolektivno pregovaranje u Republici Hrvatskoj
- prigovor, podnosi se

Poštovani,

Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika Republike Hrvatske (SDLSN RH) podnio je ILO-u 5. listopada 2009. godine prigovor protiv Prijedloga Zakona o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi zbog ograničavanja slobode sindikalnog organiziranja i kolektivnog pregovaranja u Republici Hrvatskoj na području lokalne i područne (regionalne) samouprave. Međutim, kako je Hrvatski sabor 19. veljače 2010. godine usvojio predmetni Zakon, koji je 11. ožujka 2010. godine stupio na snagu te kako je Vlada Republike Hrvatske kao predlagatelj Zakona u određenoj mjeri usvojila primjedbe Sindikata, ali i udruga jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, dostavljamo Vam izmijenjeni prigovor na Zakon, odnosno one njegove dijelove kojima se, prema mišljenju Sindikata i nadalje ograničava sloboda sindikalnog organiziranja i kolektivnog pregovaranja na području lokalne i područne (regionalne) samouprave.

1. PROPIS PROTIV KOJEG SE PODNOSI PRIGOVOR

Zakon o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“, broj 28/2010 – ovjereni prijevod u privitku).

2. KONVENCIJE MOR-a KOJE SU POVRIJEĐENE PROPISOM PROTIV KOJEG SE PODNOSI PRIGOVOR

Konvencija br. 87 – Konvencija o slobodi udruživanja i zaštiti prava na organiziranje

Konvencija br. 98 – Konvencija o primjeni načela prava na organiziranje i kolektivnom pregovaranju

3. RELEVANTNI PROPISI I KOLEKTIVNI UGOVORI KOJIMA SE UREĐUJE SINDIKALNO ORGANIZIRANJE, KOLEKTIVNO PREGOVARANJE I

PREDMET KOLEKTIVNIH PREGOVORA U REPUBLICI HRVATSKOJ NA PODRUČJU JAVNE UPRAVE

3.1. Opći propisi i zaključci Gospodarsko-socijalnog vijeća na nacionalnoj razini

Ustav Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 85/2010-pročišćeni tekst)

- Glavom III. ZAŠTITA LJUDSKIH PRAVA I TEMELJNIH SLOBODA, točkom 3. Gospodarska, socijalna i kulturna prava, člankom 56. Stavkom 1. i 2. Propisano je da se pravo zaposlenih i članova njihovih obitelji na socijalnu sigurnost i socijalno osiguranje uređuje zakonom i kolektivnim ugovorom;
- Člankom 59. Ustava utvrđuje se da radi zaštite svojih gospodarskih i socijalnih interesa, svi zaposleni imaju pravo osnivati sindikate i slobodno u njih stupati i iz njih istupati.

Zakon o radu („Narodne novine“, broj 149/2009)

- Glavom XVIII. SINDIKATI I UDRUGE POSLODAVACA, 1. Opće odredbe o udružama, Pravo na udruživanje, člankom 226. utvrđuje se pravo radnika, bez bilo kakve razlike, po svom slobodnom izboru, utemeljiti sindikat te se u njega učlaniti, uz uvjete koji mogu biti propisani samo statutom ili pravilima tog sindikata;
- Glavom XIX. KOLEKTIVNI UGOVORI, Stranke kolektivnog ugovora, člankom 253. utvrđuje se da stranke kolektivnog ugovora mogu biti, na strani poslodavca, jedan ili više poslodavaca ili njihove udruge, a na strani radnika jedan ili više sindikata ili njihove udruge, koje su spremne i sposobne sredstvima pritiski štititi i promicati interes svojih članova prilikom pregovora o sklapanju kolektivnih ugovora na području za koje se kolektivni ugovor sklapa;
- Glavom XIX. KOLEKTIVNI UGOVORI, Predmet kolektivnog ugovora, člankom 255. stavkom 1. utvrđuje se da se kolektivnim ugovorom uređuju prava i obveze stranaka koje su sklopile taj ugovor, a može sadržati i pravna pravila kojima se uređuje sklapanje, sadržaj i prestanak radnih odnosa, pitanja radničkog vijeća, pitanja socijalnog osiguranja, te druga pitanja iz radnih odnosa i u svezi s radnim odnosima. Stavkom 2. se utvrđuje da se pravna pravila sadržana u kolektivnom ugovoru primjenjuju neposredno i obvezno na sve osobe na koje se, u skladu s odredbama ovoga Zakona, primjenjuje kolektivni ugovor;
- Glavom XIX. KOLEKTIVNI UGOVORI, Obveza kolektivnog pregovaranja u dobroj vjeri, člankom 256. utvrđuje se da su osobe koje prema ovom Zakonu mogu biti stranke kolektivnog ugovora, dužne u dobroj vjeri pregovarati o sklapanju kolektivnog ugovora u svezi s pitanjima koja prema ovom Zakonu mogu biti predmet kolektivnog ugovora.

Gospodarsko-socijalno vijeće na nacionalnoj razini

- Gospodarsko-socijalno vijeće na nacionalnoj razini, sastavljeno od predstavnika Vlade, udruge poslodavaca i sindikalnih središnjica, donijelo je, sukladno Sporazumu o Gospodarsko-socijalnom vijeću i drugim oblicima partnerstva u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, broj 88/2001) na svojoj 120. Sjednici održanoj 30. lipnja 2008. godine usvojilo je zaključak kojim prihvata Načela o potrebi izgradnje jedinstvenog sustava plaća u javnoj upravi. S time u svezi Gospodarsko-socijalno vijeće „*smatra nužnim ujednačiti plaće u cjelokupnoj javnoj upravi u okviru jedinstvenog sustava plaća u javnoj upravi te predlaže Vladi RH da prilikom rada na novim zakonima o plaćama u državnoj upravi i javnim službama započne proces harmonizacije plaća u lokalnoj i područnoj samoupravi, državnoj upravi i javnim službama u skladu s dogovorenom i unaprijed utvrđenom dinamikom diferenciranog rasta plaća u točno određenom višegodišnjem trajanju, nastojeći da takvo usklađivanje ne dovede do smanjenja plaće niti jednome službeniku*“.

Propisi koji se odnose na službenike i namještenike u javnim službama (školstvo, znanost, kultura, zdravstvo, socijalna skrb)

Zakon o plaćama u javnim službama („Narodne novine“, broj 27/2001)

- Glavom I. OSNOVNE ODREDBE, člankom 3. stavkom 1. utvrđuje se da se na pitanja plaća i drugih naknada na osnovi rada službenika i namještenika u javnim službama koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju se opći propisi o radu, odnosno u skladu s njima sklopljeni kolektivni ugovori. Stavkom 2. utvrđuje se da kolektivne ugovore na temelju ovoga Zakona sklapaju Vlada Republike Hrvatske i sindikati javnih službi;
- Člankom 4. utvrđuje se da plaću službenika i namještenika čini umnožak koeficijenta složenosti poslova radnog mjeseta na koje je službenik i namještenik raspoređen i osnovice za izračun plaće, uvećan za 0,5% za svaku navršenu godinu radnog staža;
- Glavom II. PLAĆE I DRUGE NAKNADE, člankom 5. stavkom 2. utvrđuje se da osnovica za obračun plaće utvrđuje kolektivnim ugovorom.

Zakon o osnovici plaće u javnim službama („Narodne novine“, broj 36/2009 i 124/2009)

- Člankom 2. Zakona utvrđuje da se osnovica plaće u javnim službama utvrđuje kolektivnim ugovorom zaključenim između Vlade Republike Hrvatske i sindikata javnih službi, a ako kolektivni ugovor nije potписан do donošenja državnog proračuna Republike Hrvatske za narednu godinu osnovicu plaće u javnim službama određuje Vlada Republike Hrvatske posebnom odlukom;
- Člankom 3. Zakona utvrđuje se da do utvrđivanja nove osnovice plaće u javnim službama na temelju članka 2. ovoga Zakona primjenjuje se osnovica plaće u javnim službama utvrđena Dodatkom sporazumu o osnovici za plaće u javnim službama, sklopljenim između Vlade Republike Hrvatske i sindikata javnih službi dana 13. svibnja 2009.

Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama („Narodne novine“, broj 84/2007)

- u glavi Temeljna načela, člankom 4. utvrđuje se da su potpisnici suglasni da će se zauzimati za promicanje socijalnog partnerstva i socijalnog pregovaranja. Člankom 5. Vlada Republike Hrvatske i sindikati javnih službi utvrđuju sljedeće:

1. Polazeći od konvencije 87. i 98. Međunarodne organizacije rada, potpisnici su suglasni da će uvažavati općedruštvenu važnost sindikata i sindikalnog rada zbog:
 - veće vjerodostojnosti socijalnog partnerstva i kolektivnog pregovaranja;
 - većeg stupnja društvene stabilnosti, odgovornosti i kompetentnosti socijalnih partnera;
 - razvijanja načela uzajamnosti i odgovornosti zaposlenika za unapređenje prava iz radnog odnosa;
 - većeg uključivanja svih zaposlenika u odlučivanje o uvjetima svoga rada i života; i
 - jačanja demokratske kulture i svijesti o zajedničkoj odgovornosti za opće dobro.
2. Radi poticanja i zaštite slobodnog i neometanog sindikalnog organiziranja i djelovanja, potpisnici će se zajednički zauzimati za ostvarivanje povoljnog normativnog okvira u skladu s međunarodnim standardima i komparativnim iskustvima.

Propisi koji se odnose na državne službenike i namještenike (ministarstva – uključujući i Ministarstvo unutarnjih poslova i Ministarstvo obrane, državne upravne organizacije i uredi državne uprave u županijama, pravosudna tijela)

Zakon o državnim službenicima („Narodne novine“, broj 92/2005, 142/2006

– Uredba, 77/2007 – Uredba, 107/2007 i 27/2008)

- Poglavljem I. TEMELJNA PRAVA, Pravo na plaću i druga materijalna prava, člankom 10. stavcima 2. i 3. utvrđuje se da se plaće i druga materijalna prava državnih službenika uređuju posebnim zakonom te da se kolektivnim ugovorom mogu urediti materijalna i druga prava državnih službenika. Ovdje treba naglasiti kako, premda je Zakon stupio na snagu 1. siječnja 2006. godine, do danas nije donijet poseban zakon kojim se uređuju plaće državnih službenika, već se one određuju sukladno Kolektivnom ugovoru za državne službenike i namještenike i Uredbi o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u državnoj službi.

Kolektivni ugovor za državne službenike i namještenike („Narodne novine“, broj 93/2008, 23/2009, 39/2009 i 90/2010)

- člankom 41. stavkom 2. osnovna plaća definirana je kao umnožak koeficijenta složenosti poslova radnog mjeseta na koje je raspoređen službenik ili namještenika i osnovice za izračun plaće, uvećan za 0,5% za svaku navršenu godinu radnog staža;
- člankom 119. stavkom 1. utvrđuje se kako Sporazum o osnovici za plaće u državnim službama, zaključen između sindikata državnih službi i Vlade

- Republike Hrvatske 21. studenoga 2006. godine, sadržajno predstavlja sastavni dio kolektivnog ugovora;
- Dodatkom Sporazumu o osnovici za plaće u državnim službama, zaključenim 23. ožujka 2009. godine, sindikati državnih službi i Vlada Republike Hrvatske utvrdili su visinu osnovice koja se primjenjuje od 1. travnja 2009. godine te definirali kada će početi pregovori za osnovicu za obračun plaće u narednom razdoblju.

Propisi koji se odnose na službenike i namještenike u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave

Zakon o potvrđivanju Europske povelje o lokalnoj samoupravi („Narodne novine“, broj 14/1997)

- člankom 4. „Djelokrug lokalne samouprave“ utvrđuje se da nadležnosti koje su povjerene lokalnim jedinicama moraju biti, u pravilu, potpune i cjelovite. Njihovo obavljanje ne smije biti onemogućeno ili ograničeno od neke druge središnje ili regionalne vlasti, osim kada to dopušta zakon;
- člankom 9. „Financijski izvori lokalnih jedinica“ točkom 1. utvrđuje se da će lokalne jedinice imati, u okviru državne gospodarske politike, pravo na odgovarajuće svoje prihode kojima će slobodno raspolagati u obavljanju svojih ovlasti;
- točkom 5. citiranog članka, utvrđuje se da zaštita slabijih lokalnih jedinica traži prihvaćanje odgovarajućih postupaka ili mjera financijskog ujednačavanja u cilju ispravljanja učinaka nejednake diobe mogućih izvora finansiranja, odnosno financijskog opterećenja što ga moraju podnosi. Takvim postupcima ili mjerama ne smije se sužavati slobodno odlučivanje lokalnih jedinica o pitanjima koja su u njihovom djelokrugu.:

Zakon o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“, broj 86/2008)

- Glavom I. OPĆE ODREDBE, Propisi koji se primjenjuju, člankom 3. stavkom 2. utvrđuje se da se kolektivnim ugovorom mogu urediti materijalna i druga prava službenika i namještenika u upravnim tijelima lokalnih jedinica. Kolektivni govor sklapaju ovlašteni predstavnici sindikata i općinski načelnik, gradonačelnik i župan;
- Glavom VII. KLASIFIKACIJSKI I PLATNI SUSTAV, Plaće, člankom 80. stavkom 2. utvrđuje se da se plaće službenika i namještenika uređuju posebnim zakonom.

Zakon o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“, broj 28/2010)

- Člankom 9. stavkom 1. Zakona utvrđeno je da se osnovica za obračun plaće službenika i namještenika u upravnim odjelima i službama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave utvrđuje kolektivnim ugovorom;
- Stavkom 2. Citiranog članka utvrđuje se da ako osnovica za obračun plaće nije utvrđena kolektivnim ugovorom, utvrđuje ju odlukom župan, gradonačelnik, odnosno općinski načelnik;
- Člankom 10. Zakona utvrđeno je da koeficijente za obračun plaće službenika i namještenika u upravnim odjelima i službama jedinica lokalne i

- područne (regionalne) samouprave određuje odlukom predstavničko tijelo te jedinice, na prijedlog župana, gradonačelnika, odnosno općinskog načelnika, s time da se koeficijenti za obračun plaće određuju unutar raspona od 1,00 do 6,00;
- U glavi IV. PRORACUNSKA OGRANIČENJA PLAĆA, članku 16. stavku 1. propisano je da u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojima iznose tekućih pomoći iz državnog proračuna prelazi 10% prihoda poslovanja jedinice, osnovica za obračun plaće ne smije biti veća od osnovice za obračun plaće državnih službenika i namještenika;
 - Stavkom 2. citiranog članka utvrđuje se da u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave iz stvaka 1. Ovoga članka koeficijenti za obračun plaće službenika i namještenika ne smiju biti veći od koeficijenata složenosti poslova radnih mjeseta s odgovarajućim nazivima u državnoj službi.

Kolektivni ugovori

- Na razini lokalne i područne (regionalne) samouprave sklapaju se, sukladno njihovom samoupravnom djelokrugu, kolektivni ugovori s poslodavcima na razini općina, gradova i županija za zaposlene u upravnim tijelima tih lokalnih jedinica;
- SDLSN RH potpisnik je više od 50 takvih kolektivnih ugovora, predmet kojih je, između ostalih uvjeta rada i određivanje osnovice za obračun plaće lokalnih službenika i namještenika.

4. U ČEMU SE SASTOJI POVREDA PRAVA NA SINDIKALNO ORGANIZIRANJE I KOLEKTIVNO PREGOVARANJE

Odredbom članka 16. Zakona o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (u daljem tekstu: Zakon), u finansijski slabijim jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave koje kao krajnji korisnici ostvaruju tekuće pomoći iznad 10% prihoda poslovanja jedinice, utvrđuje se osnovica za obračun plaće u visini osnovice državnih službenika i namještenika, a odluka o koeficijentima za obračun plaće stavlja se u nadležnost predstavničkog tijela - poslodavca, čime se onemogućava kolektivno pregovaranje o uvjetima rada, odnosno visini plaće službenika i namještenika u upravnim tijelima jedinica lokalne samouprave i dovodi u pitanje svrha i sloboda sindikalnog organiziranja u uvjetima u kojima sindikati lokalnih službenika i namještenika s poslodavcima na lokalnoj razini ne mogu pregovarati o plaći zaposlenika u finansijski slabijim jedinicama lokalne samouprave.

Ovime se zaposleni u finansijski slabijim lokalnim jedinicama diskriminiraju u odnosu na službenike i namještenike u državnim i javnim službama koji, neovisno o činjenici da se njihove plaće u cijelosti isplaćuju iz državnog proračuna, imaju mogućnost kolektivnog pregovaranja o osnovici za obračun plaće, ali i u odnosu na lokalne jedinice sa, prema kriterijima zakonodavca, vlastitim prihodima dostatnim za ostvarivanje prava na kolektivno pregovaranje.

SDLSN RH smatra da se pravo na sindikalno organiziranje i kolektivno pregovaranje, bilo da su posrijedi poslodavci ili sindikati, ne može ograničavati

s obzirom na razinu siromaštva, odnosno bogatstva mjenenog u obliku vlastitih prihoda poslovanja, jer oni predstavljaju demokratsku, civilizacijsku i zakonsku stečevinu koja vrijedi jednako za sve građane, neovisno o njihovom podrijetlu, ekonomskom položaju i stupnju razvijenosti područja na kojem žive.

Nadalje, pravo je radnika utemeljiti sindikat, a takva udruga može biti stranka kolektivnog ugovora ako je utemeljena i registrirana sukladno zakonskim odredbama.

Međutim, sindikati financijski slabijih lokalnih jedinica u Republici Hrvatskoj to pravo ne mogu ostvariti jer im Zakon pravo na kolektivno pregovaranje određuje ovisno o razini vlastitih prihoda takve jedinice.

Činjenica je da Zakon ne zabranjuje sindikalno organiziranje, odnosno osnivanje sindikata u financijski slabijim lokalnim jedinicama, ali zato sindikatima onemogućava pristup kolektivnim pregovorima i time poništava svrhu njihova postojanja.

Stoga konstatiramo da je intencija zakonodavca da plaće službenika i namještenika u financijski slabijim lokalnim jedinicama dovede u korelaciju sa iznosom pomoći koju primaju iz državnog proračuna, provedena rigidno, neprincipijelno i diskriminatorno, a u pogledu slobode sindikalnog organiziranja i kolektivnog pregovaranja u potpunosti ograničavajuće.

Naime, plaće službenika i namještenika takvih lokalnih jedinica izjednačene su („usidrene“) s plaćama državnih službenika i namještenika, što u stvarnosti znači pad plaća jer su državni službenici i namještenici najslabije plaćen segment javne uprave u Republici Hrvatskoj, neovisno o tome prelazi li iznos pomoći iz državnog proračuna 10 ili 100% prihoda poslovanja takve lokalne jedinice.

Također, ovakvo rješenje je u suprotnosti s gore citiranim zaključkom Gospodarsko-socijalnog vijeća na nacionalnoj razini koje je „*smatra nužnim ujednačiti plaće u cjelokupnoj javnoj upravi u okviru jedinstvenog sustava plaća u javnoj upravi te predlaže Vladi RH da prilikom rada na novim zakonima o plaćama u državnoj upravi i javnim službama započne proces harmonizacije plaća u lokalnoj i područnoj samoupravi, državnoj upravi i javnim službama u skladu s dogovorenom i unaprijed utvrđenom dinamikom diferenciranog rasta plaća u točno određenom višegodišnjem trajanju, nastojeći da takvo usklađivanje ne dovede do smanjenja plaće niti jednome službeniku*“.

SDLSN RH je tijekom konzultacija Ministarstva uprave sa socijalnim partnerima prije donošenja Zakona u konačnom obliku upozoravao na neodrživost isključivanja financijski slabijih lokalnih jedinica iz procesa kolektivnog pregovaranja, a time i ograničenja prava na sindikalno organiziranje i kolektivno pregovaranje, i predlagao da se u takvim lokalnim jedinicama pregovori o visini osnovice za obračun plaće dovedu u korelaciju s visinom pomoći iz državnog proračuna, na način da lokalne jedinice koje primaju veći iznos pomoći imaju razmjerno manji, odnosno ograničen prostor

za autonomno odlučivanje o visini osnovice za obračun plaće u okviru kolektivnog pregovaranja.

Naš je prijedlog ove ograničavajuće odredbe, dostavljen Hrvatskom saboru u obliku amandmana, izgledao ovako

„Članak 16.

U jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave iz članka 15. ovoga Zakona, osnovica za obračun plaće službenika i namještenika u upravnim odjelima i službama ne smije biti veća od

- *115% osnovice za obračun plaće državnih službenika i namještenika ukoliko iznos tekućih pomoći ne prelazi 10% prihoda poslovanja jedinice;*
- *110% osnovice za obračun plaće državnih službenika i namještenika ukoliko iznos tekućih pomoći ne prelazi 20% prihoda poslovanja jedinice;*
- *105% osnovice za obračun plaće državnih službenika i namještenika ukoliko iznos tekućih pomoći ne prelazi 30% prihoda poslovanja jedinice;*
- *osnovice za obračun plaće državnih službenika i namještenika ukoliko iznos tekućih pomoći prelazi 30% prihoda poslovanja jedinice.“,*

i prihvaćen je od predstavnika Vlade tijekom prethodne rasprave na matičnom Odboru za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu u Hrvatskom saboru, i, zajedno s ostalim amandmanima na Zakon utvrđen kao amandman ovoga Odbora.

Ovaj prijedlog amandmana SDLSN RH utvrđen je nakon konzultacija s predstavnicima predlagatelja Zakona, koji su sugerirali, kao njima prihvatljivo rješenje, reduciranu verziju prijedloga spornog članka koji je prvotno glasio kako slijedi:

„Članak 16.

U jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave iz članka 15. ovoga Zakona, osnovica za obračun plaće službenika i namještenika u upravnim odjelima i službama ne smije biti veća od

- *130% osnovice za obračun plaće državnih službenika i namještenika ukoliko iznos tekućih pomoći ne prelazi 10% prihoda jedinice;*
- *120% osnovice za obračun plaće državnih službenika i namještenika ukoliko iznos tekućih pomoći ne prelazi 20% prihoda jedinice;*
- *110% osnovice za obračun plaće državnih službenika i namještenika ukoliko iznos tekućih pomoći ne prelazi 30% prihoda jedinice;*
- *105% osnovice za obračun plaće državnih službenika i namještenika ukoliko iznos tekućih pomoći ne prelazi 50% prihoda jedinice;*
- *osnovice za obračun plaće državnih službenika i namještenika ukoliko iznos tekućih pomoći prelazi 50% prihoda jedinice.“*

Međutim, u Hrvatskom saboru Zakon i članak 16. je donijet u obliku i sadržaju na koji dajemo prigovor.

SDLSN RH je pri tome svjestan činjenice da i njegov prijedlog ne rješava zadovoljavajuće situaciju u kojoj su iz pregovora o visini plaće, odnosno osnovice isključeni sindikati financijski najslabijih lokalnih jedinica koje iz državnog proračuna primaju iznos veći od 30 (u jednoj varijanti) ili 50 % (u drugoj varijanti) prihoda poslovanja jedinice, ali je u okviru atmosfere javne kampanje Vlade RH i medija protiv „previsokih“ plaća u lokalnim jedinicama i javnoj upravi općenito pokušao smanjiti štetu koja bi mogla nastati rješenjem koje je predlagala Vlada RH, odnosno nastojao proširiti prostor za kolektivno pregovaranje u financijski slabijim lokalnim jedinicama.

Također, činjenicom da se odredbom članka 16. silom Zakona u financijski slabijim lokalnim jedinicama osnovica utvrđuje u visini osnovice za obračun plaće državnih službenika i namještenika, kao i njihovih koeficijenata, poništavaju se odredbe i učinci u njima važećih kolektivnih ugovora kojima je regulirana osnovica, a sindikati koji djeluju u takvim lokalnim jedinicama dovode u situaciju nemogućnosti nastavka rada – kolektivnog pregovaranja i sklapanja kolektivnih ugovora, odnosno promicanja i zaštite interesa zbog kojih su organizirani.

S time u svezi konstatiramo da Zakon, u obliku u kojem je usvojen u Hrvatskom saboru, predstavlja znatno bolje rješenje od prvotnog prijedloga Vlade RH, koji je isključivao sve sindikate lokalnih jedinica iz kolektivnih pregovora o osnovici za obračun plaće jer je osnovica bila određena Zakonom, i kao takav predstavlja napredak, ali i nadalje isključuje dio sindikata iz kolektivnog pregovaranja i dovodi u pitanje slobodu i svrhu njihovog sindikalnog organiziranja te poništava učinke prethodnih kolektivnih ugovora u financijski slabijim lokalnim jedinicama.

Postavlja se i pitanje je li moralno i zakonito financijski slabije lokalne jedinice, pored činjenice ekonomskog zaostajanja za drugim područjima Hrvatske, dovesti i u situaciju da građani koji žive na takvim područjima ne mogu konzumirati osnovna zaposlenička prava poput slobode sindikalnog organiziranja i kolektivnog pregovaranja.

Ukoliko financijski slabije lokalne jedinice neće moći zapošljavati kvalitetne kadrove, to će dodatno utjecati na njihovo zaostajanje za razvijenim područjima i dugoročno ih onemogućiti da kroz razvoj socijalnih resursa u svojim upravnim tijelima predlažu i provode kvalitetne razvojne projekte i programe, što je od naročite važnosti u procesu pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

SDLSN RH zbog toga ustraje u traženju pravorijeka Međunarodne organizacije rada u pogledu povrede konvencija koje uređuju pravo na sindikalno organiziranje i promicanje kolektivnog pregovaranja do kojeg je, po našem mišljenju, došlo na području lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj donošenjem Zakona o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

S poštovanjem,

GLAVNI TAJNIK
Siniša Kuhar

U privitku:

- Ovjereni prijevod Zakona